

Skien kommune

Oppvekst

Det kongelige kunnskapsdepartement
postboks 8119 dep

0032 OSLO

Barnehager

Kontoradresse : **Skistredet 11/13**
Postadresse : **Postboks 158, 3701
Skien**
Telefon : **35 58 19 30**
Telefaks : **35 52 22 92**
Bankkonto : **2680.07.01049**
Org nr : **938 759 839**

Arkivkode
A21 &13

Deres ref.

Vår ref.
10/4464- 2/KRIM

Dato
27.01.2011

HØRINGSUTTALELSE - NOU 2010:8 MED FORSKERTRANG OG LEKELYST - PED. TILBUDTIL FØRSKOLEBARN

Utvalget har satt fokus på viktige områder og vi kan si oss enige i mange av forslagene.

Det har, den siste tiden, blitt sendt ut et stort antall utredninger, meldinger og rapporter som angår barnehagen. Vi ser positivt på at innholdet i barnehagen nå endelig er kommet i fokus, men spør oss om det er riktig bruk av ressurser at de samme forskningsbaserte funn publiseres i dokument etter dokument. En spissing av de viktigste resultatene, sett opp mot målsetting og hensikt, ville gjort det atskillig mer overkommelig for kommunene å ”få tak i” hva som må føre til endring i praksis for å få en tilfredsstillende kvalitet i barnehagene.

Det som vi opplever som bekymringsfullt, i denne utredningen, er at det ser ut til å være en dreining fra fokus på personalets arbeid, knyttet til prosessmål, til enkeltbarnet og måling av det enkelte barnets læringsutbytte. Dette er en drastisk endring med tanke på føringer i gjeldende rammeplan. Det harmonerer heller ikke med dannelsbegrepet, som nå er en del av formålsparagrafen.

12.1 Obligatorisk barnehage

- Utvalget anbefaler at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig

Vi støtter dette forslaget

12.2 Gratis barnehage

- Utvalget foreslår 20 timer gratis barnehage i uken for alle barn i alderen 3–5 år

Vi anser dette for et godt tilbud til barn, som kanskje ellers ikke hadde vært i barnehage. Dette er imidlertid et stort økonomisk spørsmål. Det er helt nødvendig at dette tilbudet kompenseres for sentralt fra. Kommunen opererer kun med heldagsplasser og kan ikke bære inntektstapet i forbindelse med en eventuell slik ordning

12.3 Organisering av tilbudet

- Utvalget foreslår at tilbudet gis innenfor det ordinære barnehagetilbudet

Hvis det blir et gratis tilbud støtter vi at dette gis innenfor det ordinære tilbudet for at ikke enkelte grupper skal bli stigmatisert

12.3.1 Samarbeid med andre instanser

- Utvalget anbefaler at alle barnehager skal ha tilknytning til et tverrfaglig samarbeidsteam

Skien kommune har nylig vært gjennom en omorganisering og barnehage er del av Oppvekstsektor hvor målet nettopp er bedre tverrfaglig samarbeid. Kommunen har i flere år hatt TFM- (tverrfaglige møter) grupper som skal muliggjøre å ta opp saker rundt barn som strever på et tidligst mulig tidspunkt.

Dette er et viktig forslag!

Vi vil i tillegg berømme utvalget for å ha beskrevet Barneverntjenestens ansvar for samarbeid på en god måte og støtter også tanken om å endre formålsbestemmelsen i Barnevernloven til å fokusere på barnets rett til hjelp.

12.3.2 Samarbeid med foreldre

- Utvalget anbefaler at kommunen via helsestasjoner og andre instanser gir informasjon til foreldre om betydningen av å gå i barnehagen
- Utvalget foreslår at tilbudet om foreldreveiledning utvides og styrkes
- Utvalget foreslår at det opprettes en egen foreldreportal på internett
- Utvalget foreslår å lovfeste kommunale foreldreutvalg for barnehagene
- Utvalget foreslår at det lovfestes at kommunen skal ha en egen plan for foreldresamarbeid for barnehagene

Vi stiller spørsmål ved hvordan dette med foreldreveiledning skal løses. Pedagogene har verken tid eller kompetanse til å ta på seg denne oppgaven. Det er bekymringsfullt hvis personalet blir pålagt oppgaver som betyr at de tas bort fra det direkte arbeidet med barna.

I Skien har vi et familieteam, som veileder foreldre. Hvis det er slik at kommunen kan velge type ordning, ser vi helt klart behovet for at dette tilbudet styrkes.

De øvrige forslag støttes

12.4.1 Målformuleringer i rammeplanen

- Utvalget foreslår at det i rammeplanen i tillegg til mål knyttet til fagområdene også settes mål for barnehagens arbeid med lek, omsorg, og sosial kompetanse
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen settes mål for hva det enkelte barn skal utvikle av basiskompetanse
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen legges føringer for at barnet selv også får sette mål for sin egen læring og utvikling

Som nevnt innledningsvis er vi skeptiske til dreiningen mot måling av enkeltbarnets kompetanse.

Formuleringen om at barn skal sette mål for egen læring, blir veldig skolerettet og med tanke på barnehagen bør det i stedet brukes barns medvirking til egen læring eller lignende.

12.4.2 Fra plan til praksis

- Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles tydeligere krav til årsplanarbeidet i barnehagen
- Utvalget foreslår at rammeplanen må bli tydeligere på kravet om progresjon i barns læring og utvikling
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen må stilles krav om likt fokus på formelle og uformelle læringssituasjoner i barnehagen

Når det gjelder tydeligere krav til årsplanarbeidet, opplever vi at kravene til dette er tydelig nok i rammeplanen men at det med fordel kan samles i eget punkt i selve planen.

Angående progresjon i barns læring og utvikling; her ønsker vi å omformulere/legge til: Barnehagen skal legge til rette for progresjon i tilbudet, men hva barnet kan tilegne seg av læring vil være i forhold til individuelle mål i samarbeid med foreldrene. Dette har sammenheng med hva foreldre kan komme til å kreve at barnet faktisk har lært. Det er store individuelle forskjeller på barns funksjonsnivå i barnehagealderen.

I forhold til likt fokus på formelle og uformelle læringssituasjoner; så mener vi det er greit som det er i dag.

12.4.3 Skoleforberedende aktiviteter

- Utvalget anbefaler at de skoleforberedende aktivitetene legger hovedvekt på utvikling av barnas sosiale kompetanse, språk og andre former for kommunikasjon
- Utvalget foreslår at det i rammeplanen må tydeliggjøres hva innholdet i de skoleforberedende aktivitetene skal være

Vi mener det er veldig bra at det settes fokus på utvikling av barns sosiale kompetanse, språk og kommunikasjon og ikke direkte skolerettede aktiviteter. På dette området er det behov for at krav til innhold tydeliggjøres.

12.4.4 Tilpasset tilbud og identifisering av barn med særlige behov

- Utvalget foreslår at alle barnehager må ta i bruk en tretrinnsmodell for mer systematisk identifisering og oppfølging av barn med særlige behov
- Utvalget foreslår at det utarbeides en veileder for barnehagene om arbeidet med barn med traumer

Vi støtter disse forslagene

12.4.5 Særmerknad

Særmerknad fra medlemmene Fagerli, Mogstad, Ogden og Raundalen

Når utvalget foreslår mål for hva det enkelte barn skal utvikle av basiskvalifikasjoner, mener vi det blir viktig at dette følges opp av en systematisk kartleggingsmetodikk. Formålet med å utvikle en slik kartlegging er todelt. Først og fremst vil det øke mulighetene for å oppdage barn som har behov for særskilt oppfølging, dernest får vi grunnlag for å dokumentere i hvilken grad barnehagen når målene som er satt. Vi foreslår derfor at det blir foretatt kartlegging av femåringene våren før skolestart, og at informasjonen om resultatene av denne overføres til skolen som en del av det viktige arbeidet som pågår for å bedre overgangen mellom barnehage og skole.

12.5 Personalet i barnehagen

- Utvalget foreslår at det innføres et varig system for etter- og videreutdanning for ansatte i barnehagesektoren
- Utvalget foreslår at minst 50 prosent av de ansatte i barnehagen må ha førskolelærerutdanning eller annen tilsvarende pedagogisk utdanning
- Utvalget foreslår at muligheten til dispensasjon fra utdanningskravet må innskrenkes
- Utvalget anbefaler at det vurderes å innføre et minimumskrav til formelle kvalifikasjoner hos assistenter i barnehagen
- Utvalget foreslår at det igangsettes en egen kampanje for rekruttering til førskolelærerutdanningen
- Utvalget foreslår at det igangsettes varig systematisk lederopplæring av styrere i barnehagene
- Utvalget foreslår at førskolelærerutdanningen blir 4-årig
- Utvalget anbefaler et betydelig lønnsløft til førskolelærere for å sikre kvalifisert personell i barnehagen og rekruttering til førskolelærerutdanningen
- Utvalget foreslår at det lovfestes et krav om barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen

Vi opplever at det ligger mange krav til pedagogisk aktivitet og lite krav til kompetanse pr. i dag så det er bra at det blir satt fokus på flere pedagoger, flere fagarbeidere og andre utdanningsgrupper i tillegg til førskolelærerne. Dette vil jo også være viktig i forhold til tiltakene som gjelder plan- og dokumentasjonsarbeidet som også er kommet inn.

Gode og viktige forslag som støttes i sin helhet.

12.6 Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

- Utvalget foreslår at det innføres en plikt til samarbeid mellom barnehage og skole i regelverk og planverk for både barnehage og grunnopplæringen
- Utvalget foreslår at deler av innholdet i den statlige veilederen *Fra eldst til yngst* tas inn i forskriftene for både barnehageloven og opplæringsloven
- Utvalget foreslår at kommunen pålegges å lage en overordnet plan for hvordan sammenheng mellom barnehage og skole skal sikres og overgangen skal bli best mulig for barna
- Utvalget foreslår at det i grunnskolelærerutdanningen for 1.–5. trinn innføres en obligatorisk praksisperiode i barnehage
- Utvalget anbefaler at det gis tilbud om hospitering i hverandres virksomheter for ansatte i barnehage og skole
- Utvalget anbefaler at det gis tilbud om kompetanseutvikling til førskolelærere og grunnskolelærere vedrørende samarbeid mellom barnehage og skole

Utredningen beskriver gode, grunnleggende prinsipper m.h.t. barnas ulike behov og slår fast viktigheten av gjensidig felles forståelse blant ansatte i barnehage og skole. Det samme gjelder samfunnets ansvar m.h.t. å gi barna et positivt bilde av skolen

Vi ønsker mer tydelig:

- konkret beskrivelse av hvilke skoleforberedende tiltak som fungerer, på bakgrunn av barnas ulike behov
- kunnskap om hva som motiverer/fremmer læring; på lang sikt
- forståelse for at mangel på tid og personer, kan begrense muligheter og at det derfor er viktig

med enkle, ikke omfattende – møter og rutiner for overgang barnehage/skole.

Plan med rutiner og møter mellom førskolelærere og lærere er på plass, men kompetanseheving, på dette området, ser vi frem mot med glede.

Alle forslag støttes

12.7 Styring av sektoren og foreldrebetaling

- Utvalget anbefaler at det sikres sterke nasjonale kvalitetskrav for barnehagene gjennom lov og forskrifter i tilknytning til innføring av rammefinansiering av barnehagene
- Utvalget foreslår at kommunenes tilsyn av barnehagene styrkes gjennom sterkere nasjonale føringer
- Utvalget foreslår at det innføres sterkere statlig regulering av moderasjonsordninger for foreldrebetalingen i barnehagen

Vi støtter disse forslagene

12.8 Kunnskap om barnehagens betydning

- Utvalget foreslår at det igangsettes kontrollerte evalueringsstudier for å finne ut hvordan barnehager med ulike kjennetegn påvirker barn av hvert kjønn og med ulike forutsetninger og kjennetegn. Dette gjelder særlig barns sosiale, emosjonelle, atferdsmessige og motoriske fungering, i tillegg til barns kognitive fungering og psykiske helse
- Utvalget foreslår at det settes av midler til forskningsoppfølging av offentlige tiltak for å dokumentere virkningene, og at det må etableres et forpliktende samarbeidsorgan for å følge opp dette
- Utvalget anbefaler at forskningsevalueringer av offentlige tiltak bør kvalitetskontrolleres gjennom publisering av artikler i fagfellevurderte tidsskrifter, både nasjonale og internasjonale. Utvalget mener videre at denne forskningen i større grad må formidles til sektoren

Det er viktig med longitudinelle forskningsprosjekt slik at en kan få dokumentasjon på hva som fører til ønsket resultat.

Med hilsen

Mette Kristiansen
Virksomhetsleder
barnehage

Vigdis Nordby
Ped veileder